

Ambijent i institucionalni okvir izbora

Vukašin Pavlović

Civilno društvo, partije i izbori

Milan Jovanović

Institucionalni okvir izbornog sistema

– „mala“ ili „velika“ izborna reforma

Kampanja

Zoran Slavujević

Izborna kampanja 2012.

Siniša Atlagić

Teme u personalizovanoj izornoj kampanji:

Slučaj Srbije 2012.

Dušan Spasojević

E-kampanje u Srbiji 2012.

Radivoje Jovović

Izbori i izborna kampanja u Vojvodini

Ponašanje aktera

Slaviša Orlović

Predizborne koalicije u Srbiji 2012.

Jelena Lončar

Manjinske stranke i grupe na izborima u Srbiji

Despot Kovačević

„Beli listići“ na izborima 2012.

Monitoring izbora

Nemanja Nenadić

Monitoring izborne kampanje

Zoran Stojiljković

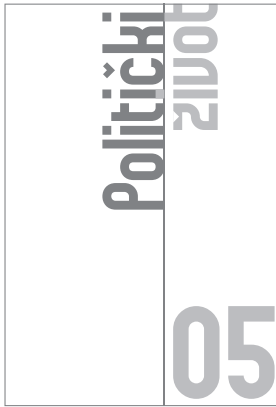
Finansiranje izbornih aktivnosti

Jovanka Matić

Izorno izveštavanje 2012: Odsustvo novinara

Rezultati izbora u Srbiji 2012.

Tema broja
**Izbori u Srbiji
2012.**

Univerzitet u Beogradu
Fakultet političkih nauka

CENTAR ZA
DEMOKRATIJU

СЛУЖБЕНИ
ГЛАСНИК

Politički život

Redakcija

Prof. dr Slaviša Orlović (glavni urednik)
Prof. dr Slobodan Marković

Programski savet

Prof. dr Vukašin Pavlović (predsednik), prof. dr Vučina Vasović,
prof. dr Čedomir Ćupić, prof. dr Ilija Vujačić, prof. dr Ratko Božović

Izvršni urednici

Zorica Vidović Paskaš, mr Dušan Spasojević, Jelena Lončar

Izdavači

Centar za demokratiju, Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu
JP *Službeni glasnik*, Beograd

Za izdavače

Prof. dr Ilija Vujačić
Slobodan Gavrilović

Adresa

Jove Ilića 165, Beograd
e-mail: politickizivot@fpn.bg.ac.rs

Dizajn

Goran Ratković

Lektura i korektura

Ana Đukić
Iva Pivljaković

Odeljenje pretplate

JP *Službeni glasnik*, Jovana Ristića 1,
tel.: 011/30-60-588, 30-60-359, faks: 011/30-60-571,
e-mail: pretplata@slglasnik.com, www.slglasnik.com

Tiraž

1.000 primeraka

Štampa

Štamparija *Glasnik*

CIP – Каталогизacija y публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

32

POLITIČKI život : časopis za analizu politike / glavni urednik Slaviša Orlović. – 2012,
br. 5 (jun) – . – Beograd (Jove Ilića 165) : Centar za demokratiju Fakulteta političkih nauka
: Službeni glasnik, 2012– (Beograd : Glasnik). – 24 cm

Tromesečno.

– Je nastavak: Analiza politike = ISSN 2217-6233

ISSN 2217-7000 = Politički život

COBISS.SR-ID 186943756

05

Tema broja: Izbori u Srbiji 2012.

Ambijent i institucionalni okvir izbora	
Vukašin Pavlović Civilno društvo, partije i izbori	9
Milan Jovanović Institucionalni okvir izbornog sistema – „mala“ ili „velika“ izborna reforma	17
Kampanja	
Zoran Slavujević Izborna kampanja 2012.	27
Siniša Atlagić Teme u personalizovanoj izbornoj kampanji: Slučaj Srbije 2012.	37
Dušan Spasojević E-kampanje u Srbiji 2012.	45
Radivoje Jovović Izbori i izborna kampanja u Vojvodini	53
Ponašanje aktera	
Slaviša Orlović Predizborne koalicije u Srbiji 2012.	63
Jelena Lončar Manjinske stranke i grupe na izborima u Srbiji	75
Despot Kovačević „Beli listići“ – na izborima 2012.	87
Monitoring izbora	
Nemanja NenadićvMonitoring izborne kampanje	93
Zoran Stojiljković Finansiranje izbornih aktivnosti	103
Jovanka Matić Izborna izveštavanje 2012: Odsustvo novinara	117
Rezultati izbora u Srbiji 2012.	125
Prikaz	
Tijana Dokić Vukašin Pavlović, <i>Država i društvo</i>	135

Issue theme: 2012 Elections in Serbia

Atmosphere and institutional context of the elections	
Vukašin Pavlović Civil society, parties and elections	9
Milan Jovanović Institutional framework of electoral system: small" or "big" reform	17
Campaign	
Zoran Slavujević Electoral campaign in 2012	27
Siniša Atlagić Issues in personalized electoral campaign: the case of Serbian 2012 elections	37
Dušan Spasojević E-campaigns in Serbia in 2012	45
Radivoje Jovović Elactions and electoral campaign in Vojvodina	53
Behavior of the actors	
Slaviša Orlović Pre-electoral coalitions in 2012 Serbia elections	63
Jelena Lončar Minority parties and groups in Serbian elections	75
Despot Kovačević "White votes" on 2012 elections	87
Elections monitoring	
Nemanja Nenadić Electoral campaigns monitoring	93
Zoran Stojiljković Financing of electoral activities	103
Jovanka Matić Electoral reporting in 2012: the absence of journalists	117
Results of elections in Serbia 2012	125
Book review	
Tijana Dokić Vukašin Pavlović, <i>Država i društvo</i>	135

**Tema broja:
Izbori u Srbiji 2012.**

UDC 316.334.3:342.8(497.11)"2012."

Civilno društvo, partije i izbori

Sažetak

U tekstu se najpre ukazuje na globalni kontekst ekonomsko-finarsijske krize i njen uticaj na ishode izbora u čitavoj Evropi, pa i u Srbiji. Zatim se analiziraju političke podele i promene u političkom spektru Srbije u periodu između dvaju parlamentarnih izbora. Treće pitanje o kome se raspravlja je protivurečno stanje civilnog društva u Srbiji, koje karakteriše fragmentiranost i konfuznost. Završni deo teksta posvećen je analizi protivurečnih procesa socijalnog i političkog sazrevanja izbornog tela u Srbiji. Autor zaključuje da su rezultati parlamentarnih i predsedničkih izbora u raskoraku i da je zbog toga neizvesno da li će se obezbediti ravnoteža vlasti i ubrzati put evrointegracija ili će nova konfiguracija vlasti omogućiti dodatni kiseonik i infuziju nacionalizmu.

Ključne reči

Globalna kriza, političke podele i promene, civilno društvo, protivurečno izborno telo, neizvesni politički ishodi

* Autor je redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst je rezultat rada na projektu „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076), koji se realizuje u okviru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

Ima, naravno, i onih koji smatraju da je Tadić izgubio jer je zbog stapanja svoje dve funkcije – predsednika republike i predsednika stožerne stranke u vladi, imao previše uticaja i vlasti u rukama. Tom tipu argumenta se pridružuju i oni koji smatraju da je bio dva mandata na toj funkciji i da bi treći mandat bio previše.

Moje je mišljenje da je na neočekivani obrt do koga je došlo u drugom krugu predsedničkih izbora ipak presudno uticala izrazito niska izlaznost (ispod 50 odsto biračkog tela), odnosno visok stepen apstinencije do koga je došlo na samom kraju izborne trke dva kandidata.

Samo vreme može da pokaže kakvi su efekti ovakvih izbornih rezultata. Ono što se odmah videlo jeste činjenica da je ishod predsedničkih izbora izazvao mnogo ozbiljnije reakcije u regionu nego u samoj Srbiji. Neizvesno je, takođe, kako će ovakav ishod uticati na pregovore između Beograda i Prištine, kao i na evropski put Srbije.

Predsednički izbori nisu i ne mogu da predstavljaju korekciju legitimnosti rezultata parlamentarnih izbora. Ono što, međutim, stoji jeste činjenica da slika koju vidimo o Srbiji samo na osnovu sastava njenog parlamenta izgleda mnogo povoljnija nego što ona, realno, u celini društvenog tkiva jeste. Da li su predsednički izbori obezbedili dodatni kiseonik i neophodnu infuziju nacionalizmu u Srbiji, ili razumno ravnotežu vlasti i stabilan proevropski put, to će se, pre ili kasnije, videti. •

Civil society, parties and elections

Abstract

The paper starts with a presentation of the global context of economic-financial crisis and its impact on election outcomes throughout Europe, including Serbia. It continues with an analysis of political divisions and changes in the Serbian political spectrum in the period between two parliamentary elections. The third issue discussed herein is a contradictory situation in the civil society in Serbia, characterized by fragmentation and confusion. The final part of the paper is devoted to an analysis of controversial processes of social and political maturation of the electoral body in Serbia. The author concludes that the results of parliamentary and presidential elections are at odds and that therefore it is uncertain whether the balance of power shall be provided and the European integration path accelerated, or the new configuration of power shall bring in additional oxygen and infusion to nationalism.

Key words

Global crisis, political divisions and changes, civil society, controversial electoral body, uncertain political outcomes

UDC 342.8(497.11)"2012."

Institucionalni okvir izbornog sistema – „mala“ ili „velika“ izborna reforma

Sažetak

Evidentno je da je ono što je učinjeno na poboljšanju izbornog sistema u proteklom mandatnom periodu izborna reforma, a ne trivijalne tehničke promene izbornih instituta i procedura. Promene registracije stranaka, evidencije birača, finansiranja stranaka i izbornih kampanja, kao i brisanje neustavnih odredbi iz izbornih zakona koje su strankama omogućavale i da kandiduju i da biraju, reforme su koje su izmenile funkcionisanje izbornog sistema. Međutim, ključne promene su izostale: personalizovan izbor predstavnika, stepenovanje zakonskog izbornog praga za koalicije, uvođenje više izbornih jedinica, izmenjivanje veličine predstavničkog tela. Dakle, izostala je „velika“ izborna reforma. Veto igrači u ovom parcijalnom, nedovršenom reformskom procesu su stranke parlamentarne većine koje u usporavanju, pa odlaganju celovite izborne reforme nisu nailazile na protivljenje opozicije. Zato su i glavni nedostaci aktuelnog izbornog modela ostali – depersonalizovanost predstavnika, fragmentiranost stranačkog sistema i metropolizacija parlamentarne reprezentacije. Izbornim ciklusom 2012. oni su potvrđeni i pojačani. Ujedno, te konsekvence najbolji su podsticaj da se proces izbornih reformi nastavi.

Ključne reči

izborna reforma, fragmentacija stranačkog sistema, evidencija birača, registracija stranaka

* Autor je redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst je rezultat rada na projektu „Demokratski i nacionalni kapaciteti političkih institucija Srbije u procesu međunarodnih integracija“ (evidencioni broj: 179009), koji se realizuje u okviru Instituta za političke studije u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

reforme imale podršku parlamentarne opozicije. Izostale su ključne promene: personalizacija glasanja, stepenovanje zakonskog izbornog praga za koalicije, veličine izborne jedinice i velične predstavničkog tela. Dakle, izostala je „velika“ izborna reforma. Zato su i ostali glavni nedostaci aktuelnog izbornog modela. Izbornim ciklusom 2012. oni su potvrđeni i pojačani. Pritisak konsekvenci biće najbolji podsticaj da se proces reformi nastavi. •

Institutional framework of electoral system: “small” or “big” reform

Abstract

It is evident that what have been done to improve the electoral system in the previous mandate is electoral reform and not trivial technical changes of electoral institutions and procedures. Changes in party registration, electoral register, party financing and electoral campaigns, and the deletion of provisions from the unconstitutional election laws that have enabled the parties to nominate and elect simultaneously, was reforms which have changed electoral system functioning. However, the key changes are lacking: a personalized selection of representatives, variable electoral threshold for coalitions, the introduction of multi-member districts, changing the size of the parliament. So, there was no „big” electoral reform. Veto players in this partial, incomplete reform process are political parties from parliamentary majority. Interestingly, in this slowdown and disposal of comprehensive electoral reforms they did not encounter resistance from the opposition. That is why the main shortcomings of the actual electoral model – MP depersonalization, fragmented party system and metropolisation of parliamentary representation – have still remained. Last electoral cycle has confirmed and strengthened these disadvantages. At the same time, the consequences are the best incentive to continue the process of electoral reform.

Key words

Electoral reform, party system fragmentation, electoral register, party registration

UDC 342.849.2(497.11)"2012."

Izborna kampanja 2012.

Sažetak

I pored značajnih razlika među kampanjama pojedinih učesnika, u radu se ukazuje na neke opšte karakteristike izborne kampanje 2012. u Srbiji. Najpre, izborna kampanja nastavila se na dugu predizbornu kampanju, što je rezultovalo s dve godine kontinuiranih intenzivnih propagandnih aktivnosti. Dalje, započeta kao tematska, završila je u potpunosti kao liderska (personalizovana) kampanja. Ona nije donela bitnije promene, ali je dovela do naglašavanja pojedinih elemenata imidža učesnika izbora, a pre svega predsedničkih kandidata. Započeta kao tematska, kampanja je bila pretežno pozitivna, mada s brojnim negativnim elementima. Uoči samih izbora, a posebno pred drugi krug predsedničkih, prevladali su elementi ne samo negativne već i tzv. prljave kampanje. Novouvedena ograničenja u pogledu zakupa vremena na TV uticala su na izvesne promene strategije komuniciranja s biračima - nikada nije bila tako intenzivna terenska kampanja, kombinovana s brojnim konvencijama, mitinzima i tribinama; umesto mnogobrojnih direktnih TV prenosa, dominirala je orijentacija na korišćenje publiciteta, na plasiranje tzv. partijske produkcije u okviru medijskog „pokrivanja“ izbornih aktivnosti i na predstavljanje stranaka i kandidata, kao i na maksimalno korišćenje mogućnosti nikada brojnijih debata i duela; smanjeno masovno plakatiranje donekle je nadomestilo korišćenje bilborda; nikada nisu više korišćeni internet i društvene mreže za komuniciranje s biračima i tako dalje.

Ključne riječi

Izborna kampanja, teme kampanje, imidž lidera, „prljava“ kampanja, oblici komuniciranja s biračima

* Autor je redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu i naučni savetnik Instituta društvenih nauka u Beogradu. Tekst je nastao kao rezultat rada na istraživačkom projektu IDN „Društvene transformacije u procesu evropskih integracija - multidisciplinarni pristup“ (evidencioni broj: 47010), a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije u periodu 2011-2014. godine.

bazirana pre svega na tribinama, povećala je podudarnost njihovog imidža i identiteta, ali nije sprečila dalje osipanje podrške DSS-a i pad polularnosti Koštunice – na ovim predsedničkim izborima osvojio je manje glasova nego V. Ilić 2008, u to vreme lider malog koalicionog partnera DSS-a!

Bez obzira na sve eventualne zamerke koje mogu da se stave na račun kampanja, netačno bi bilo njima pripisati neuspehe gotovo svih učesnika izbora 2012. godine. **Izborne odluke su posledica dejstva dubljih i dugoročnijih nepovoljnih procesa u društvu pred kojima je kampanja bila nemoćna.** Svi „rezultati“ Tadićevog režima nisu mogli da objasne zašto narod loše živi, kao što ni svi pozivi Nikolića na krstaški rat protiv vlasti nisu dali odgovor na pitanje zašto do sada nije uspeo da je obori. Kampanja nikome nije mogla da obezbedi alibi, a relevantni akteri nisu diskreditovani „prljavom“ kampanjom oponenata, već su sebe diskreditovali nedozrelošću da odgovore na izazove teških vremena, neutoljivom vlastoljubivošću, nedostojnim naravima, umišljenošću, osionošću i pretvornošću, kompleksima i frustracijama, neprimerenim postupcima i izjavama. •

Electoral campaign in 2012

Summary

In this text the author underlines common characteristics of the Serbian 2012 general election campaign though there were significant differences among party campaigns considered separately. First of all, the author finds that this election campaign followed a two year long preelection campaign marked out by continuous and intensive propaganda activities. Having started as an issue campaign, this campaign was finalized as a completely leadership (personalized) one. It did not bring serious changes of party and candidate images, but it made some elements of the image to be accentuated, especially when it comes to presidential candidates. Having started as an issue campaign, it was dominantly positive, though there were some negative elements. On the eve of the elections, and particularly just before the second round of presidential election, the elements of not only negative, but so called dirty campaign, prevailed. New legal measurements related to buying TV time during election campaigns caused certain changes of the communication strategy between election actors and voters. So far, we have not faced such an intensive grass-roots campaign complemented by numerous conventions and meetings. Instead of numerous live TV coverage programmes, so called party production as well as media publicity were used predominantly; the advantages of debates and duels were used as never before; billboard replaced massive production of election posters that was characteristic of previous elections; Internet and social networks were used as never before...

Key words

Election campaign, issues, image of leadership, “dirty” campaign, forms of communication with voters

UDC 342.849.2(497.11)*2012."

Teme u personalizovanoj izbornoj kampanji: Slučaj Srbije 2012.

Sažetak

Identifikujući dominantna pitanja/teme i prateće slogane u kampanji pred opšte izbore u Srbiji 2012, autor ukazuje na istovrsnost obećanja većine relevantnih učesnika izbora koja bivaju prihvatana zbog poverenja u njihove nosioce i uverenja de će ih oni realizovati, a izborna kampanja se od tematske rano preobraća u personalizovanu.

Ključne riječi

Teme/pitanja, izborna kampanja, Srbija

* Autor je docent Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst rezultat je rada na projektu „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076) koji se realizuje u okviru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

izbore u Srbiji 2012. postalo je manje bitno još na samom njenom početku, pošto su pitanja ekonomije i životnog standarda, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, evropskih integracija i Kosova, pokretana u predizbornoj kampanji, „ušla“ u obećanja gotovo svih relevantnih političkih partija i u izbornoj kampanji. Zbog poverenja u lidere prihvatana su ova nedovoljno diskriminativna obećanja i uverenje da će ih oni realizovati, a izborna kampanja se od tematske rano preobratala u personalizovanu. Da li ju je zato B. Tadić, lider DS-a, na polovini njenog toka slučajno opisao kao onu „o kojoj smo sanjali“ (RTV, 12. april 2012)? •

Issues in personalized electoral campaign: the case of Serbian 2012 elections

Summary

Identifying predominant issues and slogans during the 2012 general election campaign in Serbia the author underlines that those were part of promises made by almost all election participants. Those promises, as not discriminative enough, were accepted due to trust in leaders as well as belief they would be able to keep them and the election campaign was transformed from an issue campaign into a personalized one.

Key words

Issues, election campaign, Serbia

Literatura

- Atlagić, S. (2011). „Teme u parlamentarnim izbornim kampanjama u Srbiji 1990–2008: Nacionalno i državno pitanje i ostalo“, u: S. Orlović (ur.), *Partije i izbori u Srbiji: 20 godina*, Fondacija Friedrich Ebert Stiftung – Fakultet političkih nauka, Beograd.
- Slavujević, Z. (2007). *Izborne kampanje: Pohod na birače. Slučaj Srbije od 1990. do 2007. godine*, Friedrich Ebert Stiftung – Fakultet političkih nauka, Institut društvenih nauka, Beograd.
- Slavujević, Z. (2009). *Političko komuniciranje, politička propaganda, politički marketing*, Grafocard, Beograd.
- Welch, D. (2004). „Nazi propaganda and the Volksgemeinschaft: Constructing a People's Community“, *Journal of Contemporary History*, SAGE Publications, London.

UDC 342.849.2:316.774(497.11)"2012."

E-kampanje u Srbiji 2012.

Sažetak

U ovom tekstu razmatramo značaj i karakter korišćenja interneta u izbornim kampanjama u Srbiji, sa fokusom na strukturne političke uslove i društveni značaj interneta. Zbog toga nas više interesuju upotreba i značaj koji internetu daju partije i mediji, a manje sadržaj poruka. Takođe, iako je jasno da internet ima sve više značaja za mlađu populaciju i njene političke preference, naša namera jeste da evaluiramo ulogu kampanja u odnosu na ukupnu političku zajednicu i na etabliranu političku scenu.

Ključne riječi

Izbori, Srbija, internet, kampanje

* Autor je asistent i doktorant na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst je rezultat rada na projektu „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076; rukovodilac projekta prof. dr Vesna Knežević Predić), koji se realizuje u okviru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

meterijala postavljenog na internet bila u vezi s ovim listićima (ovde se ne računa samo „pozitivan“ materijal), što znači da je kampanja imala veliki odjek. Konačno, i rezultat nevažećih glasova to potvrđuje. Ovo nas podseća da se internet kampanje mogu prilično precizno evaluirati uz praćenje ponašanja korisnika interneta. Za razliku od novina, gde je nemoguće utvrditi ko je od svih onih koji su ih kupili zaista pročitao određeni tekst, kod onlajn izdanja ostaje zabeležen broj onih koji su kliknuli na određenu stranu, te da li su pročitali i komentare, povezane vesti i odakle su s te strane otišli dalje. Sve ovo zahteva stručnu analizu kako bi politički akteri u narednom periodu što efikasnije koristili internet i kako bi onlajn kampanje zaista ispunile bar deo svog potencijala. Participacioni potencijal interneta, te vrlo jasna i zauvek zabeležena komunikacija između birača i izabranih, može samo da doprinese demokratizaciji društva. •

E-campaigns in Serbia 2012

Abstract

In this article we discuss the importance and characteristics of internet usage in electoral campaigns in 2012 Serbian elections, with specific interest in structural conditions and social significance of internet. Therefore our interest is more related to the ways in which parties and media use internet, and less concerned with content and form of messages. Although it is clear that internet has growing importance for younger population and their political preferences, our intention is to evaluate the role of internet campaign regarding the entire political community and mainstream political scene.

Key words

lections, Serbia, internet, campaigns.

Literatura

- Creeber, G. i Martin, R. (eds.) (2009). *Digital Cultures: Understanding New Media*. Open University Press. Berkshire.
- Kamps, K. (2011). Internet i politika, u *Menadžemnt političke komunikacije*, Ansgar Zerfuß i Mirosljub Radojković (ur.). Konrad Adenauer Stiftung. Beograd.
- Nedeljković, M. (2012). „Zalutali u virtuelni prostor“, <http://rs.ejo-online.eu/1279/etika-i-kvalitet/zalutali-u-virtuelni-prostor-2> (pristupljeno 29. aprila 2012)
- Negropont N. (1998). *Biti digitalan*. Clio. Beograd.
- Pavlović, I. (2012). „Izbori na društvenim mrežama“, <http://izbori2012.istinomer.rs/blog/izbori-na-drustvenim-mrezama/> (pristupljeno 22. aprila 2012)
- Stanojević, N. (2012). „Internet kampanja, ni iz fore“. *Vreme* br. 1113, 3. maj 2012.

UDC 342.849.2(497.113)"2012."

Izbori i izborna kampanja u Vojvodini

Sažetak

U tekstu se bavimo izborima za Skupštinu Autonomne Pokrajine Vojvodine održanim maja 2012, tačnije izbornom kampanjom, izbornim sistemom i njihovim posledicama na parlamentarnu scenu Vojvodine. Predstavljeni su i najvažniji akteri izbornog procesa i analizirane glavne teme oko kojih su se pozicionirali, na osnovu čega zaključujemo o specifičnostima izborne kampanje. Na kraju predstavljamo rezultate i ukazujemo na najverovatniju kompoziciju buduće izvršne vlasti Vojvodine.

Ključne reči

Izbori, izborni sistem, izborna kampanja, Vojvodina, specifičnosti

* Autor je doktorant Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu i asistent na Fakultetu za pravne i poslovne studije u Novom Sadu.

Ovaj zbir ukazuje na veoma stabilnu vladu, s podrškom više od dve trećine pokrajinskog parlamenta.

Uzevši u obzir specifičnu težinu koju u okviru DS-a nosi pokrajinska struja i izražena autonomaška stremljenja većine koalicionih partnera, može se očekivati nastavak borbe za nadležnosti, imovinu i izvorne prihode APV-a. Na kraju, ovi izbori su pokazali da se percepcija velikog dela vojvođanskog biračkog tela menja, usled čega i ponašanje političkih aktera, te da autonomija sve više postaje „jedina igra u šoru“.

Elections and the Election Campaign in Vojvodina

Abstract

This paper discusses the elections for the Assembly of the Autonomous Province of Vojvodina held in May 2012, focusing on the election campaign, the electoral system and their consequences for the parliamentary scene of Vojvodina. The paper outlines the key protagonists of the electoral process, analyses the central topics in relation to which the protagonists have positioned themselves, and presents some conclusions on the distinctiveness of the campaign. Finally, the results of the election and the most likely structure of the future executive government in Vojvodina are presented.

Key words

Elections, electoral system, election campaign, Vojvodina, specificity.

Literatura

- Orlović, Slaviša (2011). „Partijski sistem Srbije“, *Partije i izbori u Srbiji: 20 godina*. Beograd: Fondacija Friedrich Ebert Stiftung i Fakultet političkih nauka - Centar za demokratiju.
- Sartori, Đovani (2003). *Uporedni ustavni inženjering: strukture, podsticaji i ishodi*. Beograd: Izdavačko preduzeće „Filip Višnjić“.
- Stojiljković, Zoran (2008). *Partijski sistem Srbije*. Beograd: Službeni glasnik.

Pravni akti

Pokrajinska skupštinska odluka o izboru poslanika u Skupštinu Autonomne Pokrajine Vojvodine, „Službeni list AP Vojvodine“, br. 12/04, 20/08, 5/09, 18/09, 23/10 i 1/12.

Internet izvori

- Crnogorska partija, Otvoreno pismo, <http://www.crnogorskapartija.rs/> (datum posete 4. maj 2012).
- Nenad Čanak, Vesti online, <http://www.vesti-online.com/Vesti/Srbija/218664/Canak-LSV-nece-odustati-od-vojvodanske-imovine> (datum posete 5. maj 2012).

UDC 342.8:329(497.11)"2012."

Predizborne koalicije u Srbiji 2012.

Sažetak

Predmet ovog rada su predizborne koalicije na izborima u Srbiji 2012. godine. Period pre raspisivanja izbora obeležili su pregovori oko predizbornih koalicija. Postoji više razloga i motiva za ulazak u predizborne koalicije. Velike stranke nastoje da se nametnu kao stožerne stranke i lideri svog bloka partija. Male stranke imaju „strah od cenzusa“, za koji pojedine partije nisu bile sigurne da ga mogu preskočiti, a većina partija nastoji da postigne „sinergetski efekat“. Na listi SNS-a mandate je dobilo 11 partija i organizacija a na listi DS-a 7. Zahtevi malih partija najčešće nisu bili u skladu sa njihovim uporištem u biračkom telu i njihovom izbornom snagom. Na ovim izborima partije nacionalnih manjina su međusobno bile konkurentnije nego ranije. Za manjinske stranke važio je sindrom „dva Srbina – tri partije“. Sastavljanje izbornih lista po novim pravilima imalo je svoje unutarpartijske i međupartijske posledice. Nije lako zadovoljiti kriterijume da na listi budu zastupljeni visoki funkcioneri, jedna trećina žena, teritorijalna zastupljenost opština, gradova i regiona, ali kako nagraditi lokalne političare koji imaju dobre rezultate i koji mogu doneti najviše glasova. S obzirom na to da su održani opšti izbori na različitim nivoima su formirane i različite predizborne koalicije (na republičkom nivou jedna, u Vojvodini druga, a u Beogradu treća). Koalicioni dogovori su igrali važnu ulogu oko preusmeravanja podrške u drugom krugu predsedničkih izbora. Na formiranje vlade u Srbiji ključna pitanja su: pitanje partnera, pitanje premijera, pitanje programa i pitanje podele resora.

Ključne reči

Predizborne koalicije, sinergetski efekat, izborne liste, mandati

* Autor je vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst je rezultat rada na projektu „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076; rukovodilac projekta prof. dr Vesna Knežević Predić), koji se realizuje u okviru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

Pre-electoral coalitions in Serbian 2012 elections

Abstract

This paper analyzes pre-electoral coalitions in Serbian 2012 parliamentary elections. Pre-electoral period has been characterized by negotiations over electoral coalitions. There are several reasons for entering electoral coalition. Large parties are trying to become leaders of party blocks they belong to. Small parties have “threshold fear”. Most parties are making coalitions in attempt to create “synergy effect”. 11 parties entered parliament through SNS list, while 7 parties were included on DS list. Small parties’ demands usually were not in accordance with their popular support and electoral strength. During these elections national minority parties were more competitive than before and they acted in compliance with the syndrome “two Serbs - three parties”. Drafting of electoral lists according to new electoral rules had inter and intra party consequences. It was not easy to respond to a request to include high rank party officials, one third of women, representatives of different municipalities, towns and regions on the electoral lists and at the same time to award local politicians that had good results and could bring many votes. Simultaneous elections on all levels (national, provincial and local) allowed forming of different coalitions on each level. Coalition agreements played an important role in the second round of presidential elections regarding the support to one of the candidates. Key questions that influenced forming of the government were about coalition partners, prime minister, government program and division of ministries.

Key words

Pre-electoral coalitions, synergy effect, electoral lists, mandates.

Literatura

Orlović, Slaviša, Teorija koalicija i formiranje vlade, *Godišnjak 2010 Fakulteta političkih nauka*, godina IV, broj 4, Univerzitet u Beogradu, Fakultet političkih nauka, ur. prof. dr Ilija Vujačić.

Laver Michael and Schofield Norman, *Multiparty Government, The politic of Coalition in Europe*, Ann Arbor Paperbacks, The University of Michigan Press, 1998.

De Winter Lieven, „Parties and Government Formation, Portfolio Allocation, and Policy Definition“, u: Kurt Richard Luther and Ferdinand Muller-Rommel, *Political Parties in the New Europe*, Oxford University Press, 2005.

UDC 342.827:329(497.11)"2012."

Manjinske stranke i grupe na izborima u Srbiji

Sažetak

U radu se analizira učešće političkih stranaka nacionalnih manjina na izborima 6. maja 2012. godine. Prvi deo rada posvećen je predstavljanju rezultata parlamentarnih, predsedničkih, pokrajinskih i lokalnih izbora za izborne liste nacionalnih manjina, dok se u drugom delu ukazuje na određene specifičnosti ovih izbora u pogledu participacije manjinskih stranaka i grupa.

Ključne reči

Nacionalne manjine, politička stranka nacionalne manjine, izbori 2012, izborna zakonodavstvo

* Autorka je asistentkinja i doktorantkinja Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Rad je nastao u okviru projekta Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, pod nazivom „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076), a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

broju lokalnih samouprava. Analiza je pokazala i da političke stranke nacionalnih manjina sve više uviđaju značaj međusobne saradnje i šansu da sklapanjem predizbornih koalicija ostvare bolje rezultate na izborima. S druge strane, izbori su pokazali da za kandidovanje stranaka nacionalnih manjina ozbiljnu prepreku predstavlja uslov da za kandidovanje izborne liste prikupe 10.000 potpisa građana. Jedna od posledica toga jeste da se na izborima nije kandidovala nijedna stranka romske nacionalne manjine. Konačno, povoljniji uslovi za registrovanje manjinskih stranaka uticali su na to da se formira veći broj stranaka nacionalnih manjina kao i da one budu aktivnije u izbornom procesu, ali su oni, takođe, uticali i na to da određeni pojedinci i grupe pokušaju da ih zloupotrebe. •

Minority parties and groups in elections in Serbia

Summary

This paper analyzes the participation of political parties of national minorities in Serbian elections on May 6th 2012. The first part of the paper is dedicated to presenting the results of parliamentary, presidential, provincial and local elections for the electoral lists of national minorities, while the second part points to certain characteristics of these elections in terms of participation of minority parties and groups.

Key words

National minorities, political party of national minority, elections 2012, electoral legislation.

Literatura

Inicijativa za spas Srbije, <http://www.nspm.rs/politicki-zivot/inicijativa-za-spas-srbije.html> (datum posete 3. jun 2012).

Izborna lista kandidata za izbor odbornika Skupštine grada Novog Sada, Romska demokratska stranka, <http://skupstinans.rs/latinica/gradska-izborna-komisija/1547-izborna-lista-romska-demokratska-stranka-tomislav-bokan> (datum posete 2. jun 2012).

Izborna platforma NOPO, <http://nopo.org.rs/program/> (datum posete 3. jun 2012).

Latković, Nataša i Ana Lalić, „Velike prevare glasača: Romska stranka bez Roma, vlaška lista bez Vlaha“, *Blic*, 10. maj 2012, <http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/322971/Velike-prevare-glasaca-Romska-stranka-bez-Roma-vlaska-lista-bez-Vlaha> (datum posete 4. jun 2012).

Lončar, Jelena (2011), „Izborna formula i reprezentacija manjina“, u: Zoran Stojiljković, i Dušan Spasojević (ur.), *Preporuke za izmenu izbornog zakonodavstva u Srbiji*, Beograd: NDI, str. 137-151.

Lučić, Zoran (2008), „Pogled na izborne rezultate“, u: Srećko Mihailović, (ur.), *Oko izbora 17: parlamentarni izbori u Republici Srbiji, 11. maja 2008. godine*, Beograd: Centar za slobodne izbore i demokratiju.

Pokrajinska izborna komisija, Izveštaj o privremenim rezultatima izbora za poslanike u Skupštinu Autonomne Pokrajine Vojvodine nakon ponovljenog glasanja održanog 20. maja 2012. godine, <http://www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs/docs/2012izvestajV2krug.pdf> (datum posete 1. jun 2012).

UDC 342.8(497.11)"2012."

„Beli listići“ na izborima 2012.

Sažetak

Organizovana kampanja „belih listića“ za parlamentarne i predsedničke izbore u Srbiji 2012, kao vid izborne apstinencije, nastojala je da na određeni način delegitimiše izbornu ponudu i da podstakne političke aktere na promene u izbornom zakonodavstvu. Pravni okvir izbora u Srbiji, po svojoj prirodi, svaku vrstu izborne apstinencije oslobađa uticaja na krajni izborni rezultat političkih aktera, tako da broj i uticaj „belih listića“ ostaju pretpostavka na osnovu koje se može raspravljati na datu temu. Nakon izbora, procene uticaja ove kampanje su veoma zanimljive u politikološkoj analizi.

Ključne reči

Beli listić, izborna apstinencija, izbori

* Student master studija i demonstrator na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu.

U kolikoj je meri ova kampanja ispunila postavljene ciljeve, ostaje otvoreno pitanje. Možemo reći da je privukla pažnju javnosti, da je otvorila rasprave o demokratiji i demokratskim procesima u Srbiji ali, isto tako, možemo reći i da nije oduzela legitimitet trenutnoj političkoj sceni Srbije i da ih nije podstakla na promene u izbornom zakonodavstvu, koje su bile prvenstveni cilj. Možda je ovo samo jedan novi mehanizam za kontrolu vlasti i opozicije, i jedno upozorenje da se stalno moraju preispitivati utvrđeni mehanizmi izbora vlasti i izgradnje demokratskog društva.

Ono što kao zaključak možemo izvesti jeste da zakonski okvir u Srbiji „belim listićima“ daje mali, gotovo nikakav prostor za prikazivanje njihove svrhe, da su ostali motivi i ciljevi teško utvrdivi i da ih je još teže koristiti kao argument za pritisak na vlast da se menja odnos prema demokratiji i da se izade iz partitokratskog vladanja. Postizborni proces i naredne godine će pokazati da li će neki od ciljeva „belih listića“ biti ispunjeni, a javnost i građani će ostati uskraćeni za podatak u kojoj je zaista meri ova kampanja uticala na ishod eventualnih promena. •

“White votes” on 2012 elections

Abstract

An organized campaign of “white ballots” for the parliamentary and presidential elections in Serbia 2012th as a form of electoral abstention, had a purpose to, in the appropriate way, delegitimise election bid and to encourage political actors to changes in electoral legislation. The legal framework for elections in Serbia, by their nature throw away any type of electoral abstention from the impact of the final election result of political actors, so that the number and impact of “white ballots” based on the assumption remains that can be discussed on a given topic. After elections, the estimates of the impacts of this campaign are very interesting for political analysis.

Key words

“White ballots”, electoral abstention, elections

Literatura

Downs, Antony (1957a). *An Economic Theory of Democracy*. Harper and Row. New York.

Politička enciklopedija (1975). Savremena administracija. Beograd.

Rakić-Vodinić, Vesna (2011). „Prazni glas“, www.pescanik.net/2011/11/prazni-glas/ (datum pregleda 26. maj 2012).

Stojiljković, Zoran (2008). *Partijski sistem Srbije*. Službeni glasnik. Beograd.

Ostali izvori

Zakon o izboru narodnih poslanika Republike Srbije, „Službeni glasnik RS“ broj 35/2000.

www.rik.parlament.gov.rs/cirilica/propisi_frames.htm (datum pregleda 26. maj 2012).

www.dostaje.net (datum pregleda 22. maj 2012).

www.electionguide.org/results.php?ID=1549 (datum pregleda 15. maj 2012).

www.peščanik.net/2011/10/beli-glas/ (datum pregleda 27. maj 2012).

UDC 342.846:342.849.2(497.11)"2012."

Monitoring izborne kampanje

Sažetak

Parlamentarne, predsedničke, pokrajinske i lokalne izbore, koji su održani maja 2012. u Srbiji, kao i izbornu kampanju koja je prethodila izborima, pratili su međunarodni i domaći posmatrači kao i državne institucije. U tekstu su predstavljeni različiti aspekti i do sada objavljeni nalazi monitoringa koji su sprovodili međunarodni posmatrači relevantnih tela OEBS-a i SE, Republička izborna komisija, Republička radiodifuzna agencija i Agencija za borbu protiv korupcije, kao i nekoliko domaćih nevladinih organizacija (CESID, Transparentnost-Srbija, Fond BKV, Birodi), prateći, između ostalog, regularnost izbornog procesa i njegovu usaglašenost sa međunarodnim standardima, predstavljanje učesnika na izborima u medijima, finansiranje izborne kampanje, odabir i pristup temama u izbornoj kampanji.

Ključne reči

Izbori, kampanja, posmatračka misija, učesnici na izborima, emiteri, finansiranje, ravnopravnost, međunarodni standardi, nadzor

* Autor je programski direktor Transparentnost Srbija.

kampanje (npr. prilikom određivanja i raspodele budžetskih sredstava). Preliminarni podaci su predstavljeni na konferencijama za štampu.^[15]

Biro za društvena istraživanja^[16] je sproveo monitoring štampanih i elektronskih medija u izornoj kampanji, predstavljajući kroz četiri dosadašnja izveštaja podatke o poštovanju standarda novinarske profesije, načinu predstavljanja podataka o kandidatima i listama u medijima, zastupljenosti pojedinih učesnika na izborima u medijima, temama koje su dominirale u kampanji i tako dalje.

Fond „Biljana Kovačević Vučo“ organizovao je monitoring predizborne kampanje u Srbiji 2012, „s ciljem da upozori na kršenje demokratskih načela i pravila koja regulišu izborni proces“, posebno upozoravajući na situacije „kršenja demokratskih vrednosti, izbornih pravila, standarda i praksi i fer-pleja, kao i ljudskih prava i zloupotrebe državnih i društvenih institucija, govor mržnje, diskriminacije itd.“. Nalazi su predstavljeni u četiri tematska biltena.^[17]

Dešavanja tokom kampanje pratila je i nevladina organizacija CRTA, poznata po projektu Istinomer, koja je na svojem podsajtu^[18] objavila mnoštvo podataka i komentara o izborima, listama i programima učesnika. Najzad, treba reći da su se izborima bavile i mnoge druge nevladine organizacije, kroz tematske skupove ali i na druge načine, a u retkim slučajevima i vodile kampanje radi povećanja izlaznosti na izborima.^[19] •

Monitoring of election campaign

Abstract

Parliamentary, presidential, provincial and local elections, held in May 2012 in Serbia, as well as preceding election campaign was followed by international and national observers and relevant state institutions. The text presents various aspects of currently published monitoring findings, including data about work of international observers from relevant bodies of OSCE and CoE, Republican Electoral Committee, Republican Broadcasting Agency, Agency for Fight Against Corruption and several non-governmental organizations (CESID, Transparency Serbia, Fond BKV, Birodi) that monitored, among other things, regularity of election process and its compliance with international standards, representation of election participants in media, election campaign financing, selection and approach to various topics of election campaign.

Key words

Elections, campaign, observing mission, election participants, broadcasters, financing, equality, international standards, oversight

[15] http://www.transparentnost.org.rs/index.php?option=com_content&view=category&id=28&Itemid=&lang=sr

[16] <http://www.birodi.rs/>

[17] <http://www.bkvfond.org/vesti-i-saopstenja/vesti/monitoring-predizborne-kampanje-2012/>

[18] <http://izbori2012.istinomer.rs/>

[19] Npr. Beogradski fond za političku izuzetnost, emitujući spotove između dva izborna kruga na TV stanicama.

UDC 342.841(497.11)"2012."

Finansiranje izbornih aktivnosti

Sažetak

Izborne igre su partije sa najvećim mogućim ulogom – u igri je sama pozicija vlasti. Dobitak i pozicija partije/koalicije na vlasti nudi mogućnost umeravanja politike, ali i distribucije sredstava uz istovremeno smeštanje funkcionera i stranačkih miljenika na jaslje vlasti. Da bi se mnogo dobilo, treba puno i uložiti, pa i zadužiti se kod onih koji očekuju da im se po dolasku na vlast dug, u vidu unosnih poslova i privilegija, i vrati. U demokratskim društvima *građani zato moraju znati ko i pod kojim uslovima daje novac onima za koje glasaju*. Nije svejedno da li se, pored sredstava iz javnih izvora, stranke i kandidati finansiraju milionima malih priloga ili zavise od tek nekoliko desetina najbogatijih. Nije svaki novac ni legitiman i dobrodošao, posebno ne onaj iz anonimnih izvora, od stranih država ili javnih preduzeća i privatnih firmi koje su u ugovornim odnosima sa državom. Da bi politička utakmica bila fer, tokove novca mora kontrolisati nezavisno telo opremljeno sredstvima koja to zaista omogućuju, a ne organi pod kontrolom partija.

Ključne reči

Kampanja, kontrola, prihodi i troškovi, korupcija

* Autor je vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Ovaj tekst je rezultat rada na projektu „Politički identitet Srbije u regionalnom i globalnom kontekstu“ (evidencioni broj: 179076; rukovodilac projekta prof. dr Vesna Knežević Pređić), koji se realizuje u okviru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije.

Financing election activities

Abstract

▼
Election games are hands with the highest possible stake - the very position of government is the stake. Winning the game and position of the party / coalition in power offers the possibility to manage politics, and distribute funds while placing officials and party favorites in the government's crib. To win a lot, one needs to invest a lot, and even to borrow from those who expect their debt will be returned in the form of lucrative jobs and privileges, upon arrival to power.

For this reason, in democratic societies, people must know who and under what circumstances gives money to those who they vote for. It is not the same whether parties and candidates are funded by millions of small contributions, or depend solely on few dozen richest people, in addition to public to funds. Not every contribution is legitimate and welcome - especially those from anonymous sources, from foreign governments or public enterprises and private firms in contractual relations with the state.

For the political competition to be fair, cash flow must be controlled by an independent body equipped with the means that make actual control possible, and not by bodies controlled by political parties.

Key words

▼
Campaigns, control, revenues and costs, corruption

Literatura

- ▼
Alexander, H. E., *Comparative Political Finance in the 1980*, Cambridge University Press, Cambridge, 1989.
Pinto-Duschinski, M., Financing polities: A Global View, *Journal of Democracy*, Volume 13, 2002.
Nassmacher, K. H., *Introduction: Political Parties - Funding and Democracy*, Paperback, London, 2001.
Nassmacher, K. H., *Funding of Political Parties*, IDEA, Stockholm, 2003.
Open Society Justice Initiative, *Monitoring Election Campaign Finance: A Handbook for NGOs*, Open Society Institute, New York, 2005.
Petrić, Branko, „Kontrola finansiranja političkih stranaka – propisi i praksa u BiH“, u: *Izbori i izborne koalicije* (Zbornik radova), IDES, Bijeljina, 2006.
Stojiljković, Zoran, *Partijski sistem Srbije*, Službeni glasnik, Beograd, 2008.
Walecki, Marcin, *Political Money and Corruption IFES*, Washington, 2004.

UDC 342.8:316.774(497.11)"2012."

Izborna izveštavanje 2012: Odsustvo novinara

Sažetak

Monitoring medija tokom parlamentarnih i predsedničkih izbora u Srbiji 2012. je kao najveću manu izveštavanja utvrdio odsustvo analitičke i kritičke uloge medija. Mediji su uglavnom prenosili saopštenja partija, pa su vesti o kampanji imale pretežno pozitivan i propagandni ton. Tekst pokazuje da regulativa medijskog ponašanja zanemaruje ulogu redovnih informativnih programa u adekvatnom informisanju birača. Autor pronalazi dva važna razloga za odsustvo kontrolne uloge medija u izbornom procesu. Jedan je nasleđu iz devedestih, kada je opozicija insistirala da se zabrane novinarske analize i komentari, kako bi se izbeglo pristrasno izveštavanje režimski kontrolisanih medija. Drugi je današnji ekonomski položaj medija koji ih čini finansijski zavisnim od države.

Ključne reči

Izborna komunikacija, Srbija, medijska regulativa

* Autoka je naučni saradnik na Institutu društvenih nauka u Beogradu. Tekst je nastao kao rezultat rada na istraživačkom projektu IDN „Društvene transformacije u procesu evropskih integracija - multidisciplinarni pristup“, (evidencioni broj 47010 IDN), a finansira ga Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije u periodu 2011-2014. godine.

2012 Election Coverage: Absence of Journalists

Abstract

Monitoring of the media coverage of the 2012 Serbian parliamentary and presidential elections pointed out the absence of analytical and critical role of the media as the main shortcoming of media work. The media largely relied on parties' press releases and therefore the election news was mostly positive and propagandistic in tone. The text shows that the media regulation neglects the role of regular news programs in providing adequate information to voters. The author finds two reasons for the absence of the control role of the media. One is the heritage of the nineties, when opposition parties insisted that journalists' analysis and commentaries were forbidden so that the partial coverage of the regime-controlled media was avoided. The other is the present economic position of the media which makes them financially dependent on the state.

Key words

Election communication, Serbia, media regulation

Reference

- Article 19 (1994) *Guidelines for Election Broadcasting in Transitional Democracies*, London: Article 19.
- Izveštaj o preliminarnim nalazima i zaključcima Međunarodne misije za posmatranje izbora, Parlamentarni i prevremeni predsednički izbori 6. maja 2012. godine, <http://www.osce.org/node/90336>.
- Izveštaj o preliminarnim nalazima i zaključcima Međunarodne misije za posmatranje izbora, Parlamentarni i prevremeni predsednički izbori, drugi krug, 20. maj 2012, <http://www.osce.org/sr/odihr/elections/90704>.
- Jakubowicz, Karol, „Electoral Campaigns on Radio and Television: General Principles“, Pragnell, Anthony; Gergely, Ian (ur.), *The Political Content of Broadcasting*, The European Institute for the Media, Manchester, 1990.
- Matić, Jovanka, *Televizija protiv birača*, Dobar naslov, Beograd, 2007.
- Privremeni izveštaj Ograničene misije za posmatranje izbora Kancelarije za demokratske institucije i ljudska prava OEBS-a, Parlamentarni i prevremeni predsednički izbori, 6. maja 2012, za period 4-24. april 2012, <http://www.osce.org/odihr/elections/90150>.
- Treći izveštaj Biroa za društvena istraživanja o Monitoringu medija u predizbornom periodu, za period 15-27. april, http://www.mediamonitor.rs/images/BIRODI_Media-Monitoring-III-izvestaj.pdf.

Rezultati izbora u Srbiji 2012.

Država i društvo

Vukašin Pavlović, *Država i društvo*, Čigoja štampa, Beograd, 2012. 433 str.

Knjiga *Država i društvo* Vukašina Pavlovića, s obzirom na svoju sveobuhvatnost i širinu, predstavlja specifični politikološki kosmos ideja koji čitaocu pruža priliku da ih interpretira u zavisnosti od svog disciplinarnog polazišta i nivoa prethodnog znanja. Značaj ovakve politikološke studije nalazi se, prvenstveno, u činjenici da uz obilje informacija koje nudi, prezentovanje stavova kako klasičnih tako i savremenih korifeja politikološke misli, ona ne zaključuje time što zatvara raspravu, već tako što inspiriše i podstiče čitaoca na dalje istraživanje. Ova knjiga je jedna od ne tako brojnih knjiga u srpskoj političkoj misli čije čitanje zamenjuje čitanje više relevantnih i ne manje značajnih naslova. Posebno bogatom je čini i sam način prezentovanja tema, odnosno smislenih veza između njih, koje autor, svojim odabirom argumentacije i njihovim rasporedom, neposredno preporučuje.

Centralna tema knjige je rasprava o odnosu između države i društva. Autor uspeva da o odnosu, o kome se na prvi pogled može učiniti da je već sve rečeno, iznese najvažnije tačke sporenja kroz sveobuhvatni prikaz antičkih, modernih i savremenih naučno-teorijskih debata. Iako se iz naslova knjige može učiniti da autor pridaje državi veći značaj u odnosu na društvo, ova pozicija se menja tokom razvijanja argumentacije knjige, pa se dominantnim ne čini posebno nijedan od elemenata odnosa, već odnos sam po sebi. Isto se može reći i za odnos između dva disciplinarna pristupa korišćena u studiji - normativno-teorijskog i politikološko-sociološkog.

Državu i društvo čine dve odvojene celine - „Klasična misao o državi i društvu“ i „Savremena država i društvo“. U prvom delu autor se bavi istorijom političkih ideja, počevši od antičke političke misli, preko republikanizma, teorija društvenog ugovora do osnivača temelja

Program:

Word for Windows

Pismo:

latinica

Font:

Times New Roman

Veličina fonta:

12

Prored:

1,5 (1.5 lines)

Minimalni obim:

15.000 karaktera (uključujući i praznine, *with spaces*).

Maksimalni obim:

20.000 karaktera (uključujući i praznine, *with spaces*).

Svaki tekst treba da ima naslov, ime i prezime autora, naučno i/ili nastavno zvanje, naziv ustanove u kojoj je zaposlen (univerzitet, fakultet, ime i prezime).

Pri navođenju, strana imena prvi put pisati u originalu, a zatim ih transkribovati.

Svaka tabela i/ili grafikon treba da sadrže broj, naslov, izvor, kao i da pokažu svoju funkciju u tekstu.

U fusnote upisivati samo propratne komentare.

Na kraju citata otvoriti zagradu i u nju uneti prezime autora, godinu izdanja i stranu.

- jedan autor: (Beyme, 2002: 155)
- dva autora: (Evans i Whitefield, 1993: 548)
- slučaj kada se citira autor čija su dela navedena u spisku literature više puta a izdata iste godine: (Sartori, 2003 b: 143)

U spisku literature autore treba navesti po abecednom redu.

Red navođenja u slučaju knjiga: prezime, ime, godina izdanja, naslov knjige (kurzivom), mesto izdanja, izdavač.

Primer:

Downs, Anthony (1957). *An Economic Theory of Democracy*. New York: Harper and Row.

Primer navođenja teksta u knjizi:

Lipset, Seymour Martin and Rokkan Stein, (1967). „Cleavage Structure, Party Systems and Voter Alignment: An Introduction“, u: *Party Systems and Voter Alignments Cross-National Perspectives*. New York: The Free Press.

Primer navođenja teksta iz časopisa:

Evans, Geoffrey and Whitefield Stephen, Identifying the Bases of Party Competition in Eastern Europe: *British Journal of Political Science*, Vol. 23, No. 4 (Oct., 1993), pp. 521–548.

Internet izvori:

Prezime, Ime, datum, „Naziv teksta“. Naziv institucije, <http://www.ipsa.org/publications/ipsr> (Datum posete: 05. 6. 2011)

Autori snose odgovornost za sadržaj, stavove i verodostojnost činjenica u tekstu.

Objavlivanjem teksta autor prenosi sva autorska prava na izdavača časopisa.

Politički život

Godišnja pretplata na časopis

Godišnja pretplata na časopis *Politički život* iznosi 1.500 dinara za fizička i za pravna lica.

Za fizička lica u inostranstvu cena je 3.500 dinara, a za pravna lica u inostranstvu 4.000 dinara.

Cena pojedinačnog broja je 500 dinara.

Odeljenje pretplate
JP *Službeni glasnik*, Jovana Ristića 1,
tel.: 011/30-60-588, 30-60-359,
faks: 011/30-60-571,
e-mail: pretplata@slglasnik.com,
www.slglasnik.com

Naziv organizacije / ustanove / pretplatnika

Ulica i broj

JMBG

Broj pretplata

Ime i prezime (za pravna lica ime i prezime odgovornog lica)

Poštanski broj i mesto

PIB

Potpis (i pečat za pravna lica)

Broj telefona/telefaksa

E-pošta

Mesto i datum

Po prijemu pretplatnog listića dostavićemo vam predračun za plaćanje, a po primljenoj uplati i konačni račun.

